

Posudek k diplomové práci

Téma: *Užití krizové intervence školními psychology*

Autorka: Bc. Zuzana Získalová

Příloha 3 vyhlášky 72/2005 Sb. shrnuje standardní činnosti, které patří do kompetence školního psychologa. V rámci konzultačních, poradenských a intervenčních činností můžeme také najít tuto aktivitu: **4. Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce (Vyhl. 72/2005 Sb.)**. A právě krizová intervence ve škole je tématem předkládané diplomové práce.

V současnosti je odbornou veřejností diskutována podoba působení školního psychologa na školách. Osciluje se mezi variantou „přelétavého“ poradenského psychologa, který by měl na starosti několik škol a mezi podobou školního psychologa, který je součástí systému školy a díky tomu se systémem může pracovat. Myslím, že výsledky této práce mohou argumentačně posílit druhou podobu poskytování poradenských služeb ve školách.

Teoretický úvod tvoří dostatečnou pojmovou oporu, kterou čtenář využije v empirické části. Oceňuji, že je založena na rešerši tuzemské i zahraniční literatury a nezahluje čtenáře kapitolami, které nejsou diskutovány s výsledky.

V empirické části zvolila autorka kvalitativní hodnocení dat, které byly získány polostrukturovanými hloubkovými rozhovory. Oceňuji, že byl zařazen také pilotní rozhovor, na kterém byla ověřována forma vedení rozhovoru a jeho přibližná délka. Cílem výzkumu bylo zmapování zakázek krizové intervence a objevení případných specifik KI v prostředí školy pohledem školního psychologa. Tyto cíle jsou korektně rozpracovány do pěti výzkumných otázek. Výzkumný soubor tvořilo celkem deset školních psychologů, které odlišovala délka praxe, místo praxe, typ školy, kurz KI, profesní zkušenosti.

K zodpovězení výzkumných otázek byla použita tematická analýza (konkr. Software Atlasti.com), která je v předkládané práci popsána s velkou pečlivostí. Analýza ukázala trojici základních témat: školní psycholog jako aktér, vhodnost prostředí školy pro poskytování KI a školní podoba krizové intervence.

Výsledky k mému překvapení ukazují na značnou nevyrovnanost četnosti poskytování KI školními psychology. Příčina je v nejednotnosti pojetí toho, co je/není krizová intervence, kdy je krize závažná/méně závažná. To je poměrně zajímavé zjištění s ohledem na skutečnost, že

krizová intervence je jediná zakázka školního psychologa, kdy nemusí mít před poskytnutí služby podepsaný informovaný souhlas zákonného zástupce.

Za nejzajímavější část analýzy získaných dat považuji kapitoly, které tvoří základní koncepci školní krizové intervence (dále ŠKI), což je termín, který nemá v českém prostředí tradici. Autorka vhodně hledá oporu v zahraniční literatuře, ale upozorňuje, že tato forma služeb ve škole je také kulturně ovlivněna (např. USA a školní krizová intervence po střeleckých útocích). Školní psycholog pracuje v širokém kontextu vztahových vazeb, klienty jsou žáci, pedagogičtí pracovníci, rodiče, vedení. Jedná se o složitou vztahovou síť, kterou ŠP může ovlivňovat. Pro ŠKI je typická také jistá míra dlouhodobosti a komplexnosti – to ji možná odlišuje „tradiční“ KI. ŠKI predikuje krizi; věnuje se prevenci rozvinutí krize; monitoruje další rozvinutí krize. Tradiční pojetí KI je naopak v krátkodobosti a jasné ohraničenosti, takto ovšem ŠKI téměř nelze definovat.

V průběhu čtení mi chyběl náhled respondentů na legislativní zakotvení podoby poskytování KI ve škole – myslím tím především informovaný souhlas rodičů. Je to oblast, kterou považuji za velmi podstatnou především v samotné praxi školních psychologů. Ulevilo se mi, že studentka tuto skutečnost reflektuje sama v závěru své práce. Uznává, že ŠKI je téma, které v sobě nese mnoho nejasných aspektů. Já doufám, že se najdou další diplomanti, kteří svou závěrečnou práci budou věnovat odkrytí těchto nejasností.

Autorce bych doporučila některé závěry publikovat.

Práci považuji za velmi zdařilo, tudíž ji doporučuji ji k obhajobě.

Náměty k diskuzi:

- Jaká vidíte rizika v poskytování KI v prostředí škol. Na základě získaných dat se zkuste zamyslet, jestli se objevuje typ zakázek, které do školy „nepatří.“
- Jak mohou krizové plány pomoci systému školy v poskytování KI.

13.5.2024, Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.